

saaldende med Undringsforslagene til § 12. En saadan indre Forbindelse er der jo ikke mellem Undringsforslagene, og derfor opfatter jeg det ærede Medlems Udtalelse, som om han ønsker eventuelt at tage sit Undringsforslag til § 35 tilbage. Derom vil der jo blive Spørgsmaal, naar vi komme til dette Undringsforslag.

S. Pedersen: Det store Spørgsmaal om øverste Klases Skolegang om Sommeren er jo atter reist af det ærede Medlem her lige overfor (Tessen). Han udtalte sig i dette Dieblit imod og advarede imod den Klassedeling, som vilde fremkomme paa det første Stadium af Menneskets Liv ved at fastholde den Bestemmelse, som Thinget har vedtaget ved 2den Behandling. Hvis det ærede Medlem har en saa stærk Tro paa Færligheden af disse Bestemmelser eller rettere sagt af den Klasseinddeling, som vil finde Sted ved den forskjellige Undervisning, maatte det ærede Medlem for at være konsekvent gaa langt videre; thi saa maatte han jo virkelig med det Samme komme til at forbyde al Skolegang, der gik ud over det, som den almindelige Almueskole byder, men det kan jo ikke være Meningen. Det er ikke ad den Veir, Righeden kan eller skal lade sig realisere. Jeg kan, som allerede før bemærket, ikke anerkende Rigtigheden af den Grundsaetning, at man her kræver Barnets Ret; saalænge et Barn med normale Evner kan naae det Maal, som Staten fordrer, tror jeg ikke, at man kan sige, at Barnets Ret er krænkert i praktisk Forstand. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem vilde, hvis det skulde komme til almindelig Afstemning mellem Forældrene i Landet, vinde en almindelig Tilslutning til den Paastand, at det er ubelukkende i Arbeidsgivernes Interesse, at den Bestemmelse er kommen ind i Loven; men iøvrigt skal jeg ikke forfølge dette Spørgsmaal videre; thi jeg betragter det som temmelig arkaisk at søge at overbevise hinanden i et Spørgsmaal, hvor vi staa saa bestemt overfor hinanden. — Som det ærede Thing vil se, har jeg alene stillet et Forslag under Nr. 6 angaaende Ordningen af Forskolerne. Det er min Betragtning af det hele Forhold, at, for netop at bringe Almueskolen og Børnene frem til det Standpunkt, vi maa kræve som et Minimum, er det et Hovedhensyn at benytte baade Børnernes Tid i de tidligere Aar og de Værekrafter, der ere til Stede, paa en hensigtsmæssig Maade. Til Opnaaelsen af dette Formaal har jeg den Tro, at man udretter langt mere med Forskolerne ved at udstyffe dem, om jeg saa maa sige, saaledes som det blev udtret af den ærede Conseilspræsident ved 2den Behandling, end ved at centralisere dem for meget, og det er af særlig Rigtighed, at man gjør, hvad der kan gøres, for at holde Afstanden fra Skolen indenfor et rimeligt Maal, saaledes, at Smaa-børn til enhver Aars Tid kunne komme i Skole uden Hensyn til daarlige Veir og Føre. Derfor

har jeg stillet Forslaget under Nr. 6, idet det forekommer mig at pege i en bestemt Retning, nemlig til hvad man har tilsiget ved Loven inden dog ved bindende Bestemmelser at lægge Hindringer i Veien for at tage de Hensigtsmæssighedshensyn, som lokale Omstændigheder maatte gjøre nødvendige. Jeg vilde som sagt anse det for meget uheldigt, hvis man kom til en for stærk Sammen dragning, en for stærk Centralisation af Smaa-skolerne. Det vilde efter min Mening føre til — ved Siden af for lange Afstande — at man vilde komme til at stille for store Fordringer til Lokalerne, opføre store Bygninger, efterhaanden komme bort fra den egentlige Tanke i Forslaget og saaledes forfeile den Frugt, som jeg tror, at den hele Institution vil kunne bringe. Jeg maa derfor meget anbefale, at man vedtager mit Forslag under Nr. 6.

N. Masmussen: Jeg vil tillade mig at sige et Par Ord om det Undringsforslag, der under Nr. 2 er stillet af den ærede Landsstingsmand for 10de Kredts (Tessen). Det ærede Medlems Kjarlighed til Børnernes Undervisning gaar saa vidt, at det forekommer mig, at han slet ikke tænker paa, at der er Andre, der have Kjarlighed til Børnene, end Staten. Der er en anden Ting, som jeg tror, at det ærede Medlem rent har overset, og det er egentlig det, jeg vil gjøre opmærksom paa, og da med det Samme minde om et Udtryk, der blev brugt ved Sagens forrige Behandling, jeg tror af et andet Medlem. Det blev sagt, at det var en Vederstyggelighed at se Børnene blive benyttede til at vogte. Jeg vilde nu gjerne gjøre opmærksom paa, at der ganske sikkert foreskalder mange Ting i Livet og mange Gjærninger, man bliver nødt til at tage fat paa, som den, der tager fat derpaa, meget godt kan gjøre med Glæde, men som for mange Andre vilde være meget „vedestyggelige“. Jeg skulde tro, at det var en Feit, dersom den Tanke blev udbredt, at det var noget, jeg vil ikke sige Uheldigt, men dog noget Forkasteligt at vænne Børn til tidlig at tage Del i den Gjærning, som dog senere skal udføres af dem, og navnlig vil jeg bede det ærede Medlem ret betænke, hvorledes de Fattiges Børn vilde være stillede, dersom de først efter Konfirmationsalderen skulde til at vænnes til de mange Gjærninger, der foresalde dagligdags, hvor forkert og hvor bagvendt de vilde gaa til den hele Gjærning, hvor trægt de vilde udføre den og hvor modbydelig de vilde finde den, — thi saa kom Modbydeligheden. Modbydeligheden vilde blive saa stor, at det vilde blive meget vanskeligt for de Fattige at orientere sig i den Gjærning, som de dog blive nødt til at tage fat paa. Det var det, jeg gjerne vilde bede det ærede Medlem at lægge Mærke til, og saa vilde jeg ved samme Leilighed gjøre opmærksom paa, at der er virkelig mange Andre end fattige Folk,